

Oppsummering av spørreundersøkelsen 2019

Spørreundersøkelsen 2019 ble sendt ut 27. mai og den henvendte seg til alle registrerte FAU-medlemmer. Det ble sendt ut en påminnelsemail 7. og 17. juni. Undersøkelsen ble lukket 27. juni. I løpet av denne tiden svarte 141 respondenter, noe som er en betydelig nedgang fra forrige år (217). Svarene fordelte seg slik på skolegruppene:

- A og B: 34 %
- C og D: 32 %
- E og F: 34 %

Av de som svarte, var 32 % enten FAU-leder eller nestleder, mens 68 % var vanlige FAU-medlemmer.

Roller i FAU

29 % av FAU-medlemmene ble valgt på FAU-møter, mens 30 % ble valgt fordi *'ingen andre stilte opp'*. Disse tallene er de samme som forårets undersøkelse viste. Hvilket engasjement ligger til grunn hvis folk stiller til FAU-vervet med en tilsynelatende manglende motivasjon? Hvis det er slik at FAU-ene tar til takke med foreldre og foresatte som (tilfeldigvis?) stiller opp på et møte, så er det grunn til å stille spørsmål ved rektors rolle i 'jakten' på engasjerte FAU-foreldre. Hvordan får foreldrene informasjon om råd og utvalg ved skolene? Hvem gir denne? Hvordan og når formidles den? Det er skoleleders ansvar å legge til rette for skole-hjemsamarbeidet, men det er forskjell på å danne fora hvor foreldre møtes og reel foreldremedvirkning i skolesaker. Oslo KFU har spilt inn konkrete måter det kan arbeides ut mot skolelederne på og laget materiell de kan bruke på første foreldremøte på høsten. Vi registrerer at det er svært få skoler som har tatt dette i bruk, og har gjennom dialogmøtene med UDE etterlyst oppfølging på området.

Opplæring i FAU-arbeid

Tatt i betraktning rektors ansvar i tilrettelegging for et godt skole-hjemsamarbeid, så er det betenkelig at kun 6 % av respondentene har oppgitt at de har fått opplæring i hva FAU-arbeid er, hvordan det kan drives og hvor man som foreldre kan søke informasjon om dette av rektor eller andre i skolesystemet. *Oslo KFU* ser med glede på at andelen foreldre som trekker frem vårt innføringskurs i FAU-arbeid som sin læringsarena, har økt jevnt de siste årene. Dette stemmer også overens med økningen av deltakere på høstkurset vårt. Likevel er svarandelen lavere enn vi skulle ønske. Vi har flere tanker om dette, blant annet at det kanskje er behov for å 'reklamere' ytterligere for kurset enn det som skjer i dag? Når i høstsemesteret bør informeringen mot rektor/gammelt FAU starte? Hvor mange mailer er det forsvarlig å sende ut til skolene uten at disse bli 'lei' *Oslo KFU*? Vi har også valgt å flytte kurset fra medio oktober til starten av november, slik at flere FAU får konstituert seg og har mulighet til å sende nye FAU-medlemmer på kurs. 63 % sier de har valg i løpet av høsthalvåret, helt frem til desember. Kun 20 % av FAU-ene har valget sitt i mai og juni. Til tross for flyttingen av kurstidspunktet, er det fortsatt flere FAU som melder tilbake at de ikke har fått gjort valgene sine enda. Dette er hovedgrunnen til at *Oslo KFU* fremsnakker valg til FAU i slutten av mai eller begynnelsen av juni. Dersom valget gjøres på denne tiden av året, vil FAU være klare til å arbeide ved skoleoppstart.

61 % av foreldrene uttrykker at de er selvlærte i rollen som FAU-leder/nestleder/medlem mot 68 % i 2018. Det bør fortsatt være lov å stille spørsmål om rektorene ikke er klar over sitt ansvar, eller om de bevisst/ubevisst toner dette ned grunnet andre arbeidsoppgaver. Kan det være at rektorene ikke ønsker å ha dette ansvaret? I så fall, hvordan skal foreldrene forvente å ta del i et foreldresamarbeid? Hvordan og hvor kan FAU-ledelsene få informasjon om hva de kan forvente av opplæring? Selv om det kun er et utsnitt av foreldrene i Osloskolen som har svart på spørreundersøkelsen til *Oslo KFU*, viser tallene dessverre at det er store behov for å gi foreldrene informasjon på en slik måte at de har en reell sjanse til å bidra til samarbeidet for barna, mellom foreldrene og skolen. *Oslo KFU* prøver i stor grad å informere og kurs, men vår utfordring er at mange foreldre og FAU har liten eller ingen kjennskap til vårt arbeid. Det er vanskelig å nå ut til foreldrene, da FAU-ledelsene ved skolene er i konstant endring. Alle skolene i Oslo har lagt til en lenke om *Oslo KFU* på

FAU-siden ved egen skole, noe som kan være med å synliggjøre vårt virke: [Lenke til Oslo KFU på skolens hjemmeside](#).

Brosjyren som *Oslo KFU* har laget, [Innføring i FAU-arbeid](#), trekkes også frem som et godt verktøy for FAU-medlemmene. Flere har uttrykt at denne er informativ og god, og at tips fra brosjyren kanskje bør jevnlig deles slik FAU-ene blir oppmerksomme på sakene som trekkes frem.

Utfordringer for FAU-ene det siste året

Også i år er det mange svar på dette spørsmålet. Utfordringene som går igjen er

1) Tid; *til å gjøre jobben som FAU-leder, til å samarbeide med skoleledelsen og/eller med foreldregruppen, faste møte, til å gjøre alt FAU ønsker.*

2) Manglende engasjement/rekruttering i foreldregrupper; *alltid de samme, få foreldrene som stiller opp på alt, ikke alle klassene har FAU-representant, vanskelig å få foreldrene til å engasjere seg, ikke nok engasjerte foreldre i klassene.*

Svarene i undersøkelsen er i stor grad gjenkjennelig fra svarene fra 2017 og 2018. I slutten av årets undersøkelse kan alle deltakerne komme med frie innspill, og her trekkes det frem at mange har en oppfatning av at erfaringsdeling og at det settes fokus på suksesshistorier vil kunne bedre FAU-enes mulighet til å utvikle seg. Det kan hende at mange FAU-ere vil oppleve et slikt fokus inspirerende og informativt. I tillegg ser vi i *Oslo KFU* at det er og egentlig alltid vil være et stort behov for informasjon om hva FAU er og kan bedrive. En av forklaringene på dette er den jevne utskiftingen i FAU-ene. Nettopp derfor bør det jobbes aktivt inn mot skolelederne og deres ansvar i skole-hjemsamarbeidet med FAU. *Oslo KFU* har utarbeidet 'sjekklista' for skoleledere med tips og råd til hvordan de kan fremme foreldresamarbeidet, men det er langt fra utarbeiding av en liste til reell aktivitet hos lederne. Uansett om skolealderne rulleres rundt på Osloskolene, bør det foreligge faste krav og rutiner til hvordan foreldreinvolvering skal drives. *Oslo KFU* mener tydeliggjøring og forankring av skoleleders rolle i skole-hjemsamarbeidet vil være en viktig vei å gå for å øke graden av foreldremedvirkning og involvering.

Manglende medvirkning

Noen deltakere uttrykker at det samarbeides godt med skoleleder og DS-styret. Det er fint å høre om FAU som opplever at foreldresamarbeidet fungerer. Dessverre er det mange deltakere som gir tilbakemelding om at det ikke er et reelt samarbeid mellom skoleledelsen og FAU. *Oslo KFU* vet fra annet hold at det rapporteres om godt samarbeid mellom skoleleder og FAU, hvilket kan tyde på at opplevelsen av samarbeid er forskjellig for skolen på den ene siden og FAU på den andre. Det er reelt samarbeid vi er ute etter; foreldreinvolvering og foreldremedvirkning. For sist, men ikke minst, så oppgir svært mange av deltakerne også i årets spørreundersøkelse at en hovedutfordring er å skape engasjement for FAU-arbeid.

Skolemiljøutvalget (SMU)

39 % sier at SMU er virksomt og møter 2-4 ganger i året, mens 46 % sier at dette ikke stemmer eller ikke er relevant. Disse tallene er helt sammenfallende med resultatene fra 2017 og 2018. Det kan tyde på at det fortsatt er mange skoler som ikke har SMU. Det som er merkelig ved årets undersøkelse, er at på de neste fem spørsmålene om SMU, svarer flesteparten at spørsmålene 'ikke er relevante'. De kunne vært interessant å få vite noe om hvorfor spørsmålene scores slik. En forståelse er at de deltakerne som har svart, ikke har noen befatning med sitt SMU eller at det ikke er virksomme SMU ved deres skoler. Ut fra tallene mener *Oslo KFU* at det fortsatt bør fokuseres på etablering av SMU på den enkelte skole, hva SMU skal være, sammensetning og forslag til arbeidsområder. Da er det ikke til å komme utenom skoleleders ansvar sett opp mot ulike råd/organer ved skolen.

Skoleplattform

Tilbakemeldingene vedrørende skoleplattformen, er at noen ved skolens ledelse, IT-ansvarlig eller bibliotekar legger ut referater og diverse informasjon fra FAU. Videre kommenteres det at dette mellomledet skaper behov for gjentatte purringer og 'masing' før avtalte dokumenter blir lagt ut på siden. Det påpekes også at flere FAU har opprettet egne Facebooksider eller hjemmesider, fordi der kan de selv legge ut nødvendig informasjon vedrørende arrangementer uten det de opplever som et tungvint mellomledd. Det er bevissthet rundt at Facebook ikke er tilstrekkelig, da FAU

ikke har nok informasjon om foreldrene slik at de kan søke opp og legge foreldrene til gruppen. Det er også en kjensgjerning at ikke alle foresatte har Facebookprofil, og dermed mister de muligheten til å få informasjon via dette mediet. Andre FAU sier de bruker Dropbox og Google Disc for deling av dokumenter. Flere FAU har henvendt seg til Oslo KFU med spørsmål om hvorfor de ikke kan få tilgang til plattformen og lagre FAU-dokumenter der. Dette er en sak styret og utvalget har fulgt opp gjennom året, både opp mot UDE/OVK og på skolegruppemøtene.

Skolegruppemøter

Erfaringsutveksling er det punktet som trekkes frem som viktigst ved skolegruppemøtene. Andre innspill går på at skolegruppene er for store geografisk sett, og at noen vegrer seg for å dra på møter hos skoler i ytterkantene, når de selv tilhører en 'sentrumsskole. Det kan stille spørsmål ved om dette er en medvirkende grunn til varierende oppmøte på skolegruppemøtene. Også i år kommenteres det at områdedirektørene får for mye tid samt at møtetiden må/bør overholdes bedre.

Styret, utvalget og en arbeidsgruppe har jobbet med aktuelle problemstillinger, blant annet basert på responsen *Oslo KFU* fikk på årets spørreundersøkelse.